

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5-60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petil-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župni cerkve. — Upravnistvu naj se blagovoljno pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se vračajo.

Domoljubno politično premissljevanje.

XIV.

Omenili smo že zadnjič, da je narod, ki je gospodarsko oslabil in propal, izgubil najboljše orožje v boju za svoj obstanek ter postal nesposoben obrambi proti močnejšemu sovražniku, kateri si je nadel nalogo, da mora na vsak način podjarmiti in uničiti slabejši sodni narod. Tudi Nemci se poslužujejo vseh sredstev, da bi nas Slovence prej zadavili, in kot najuspešnejši pripomoček jim v dosgo tega namena sedaj služi to, da nas behajo na vseh koncih in krajih v gospodarsko bedo.

Sirom slovenske domovine ustanavljajo kapitalistični Nemci posamezno ali v družbah tovarne in razna gospodarska podjetja, ki jim nese vsako leto velikanske dohodke, domačini Slovenci jim morajo pa opravljati najslabejše in najtežavnejše službe za sramotno nizke plače in se veseli morajo biti, ako sploh dobe bori zaslužek pri teh tujcih. Tuji podjetniki na slovenski zemlji oddajajo boljše službe le svojim rojakom.

Ali tujci, ki so se vgnjezdili in napolnili svoje žepce na naših tleh, ne ostanejo dolgo pri svojih podjetjih in svojih ljudeh, temveč začno predrzno posegati okrog sebe se po ostali slovenski zemlji in pravicačih ondi živečega slovenskega prebivalstva. Z zvijačami in

s silo poizkušajo okleniti domačine v svoje verige, jim odvzeti njih materini jezik ter jim vsiliti svoj govorico ali pa jih pregnati v druge kraje, ako jim nočejo biti v vseh zadevah le ponižni in brezpravni hlapi in sužnji!

Tako pri nas oholi tuji pometajo s Slovenci povsod, kjer se začutijo zato dovolj močne in se jim domačini ne vpro v pravem času. Pri vsem tem pa je za nas najžalostnejše in najusodnejše to, da naše državne oblasti, ki bi pač imele biti enako pravične in dobrohotne vsem državljanom, stoje povsod pod pristranskim vplivom nemške, avstrijske moči ter z vso gorečnostjo in skrbnostjo pomagajo tujcem pri zatiranju Slovencev. Tudi državne blagajne, v katere morajo plačevati vsi avstrijski narodi a ne samo Nemci, se Nemcem kaj rade odpirajo za taka dela in izdajajo se iz njih ogromne svote za nemško stvar. Tu imamo v mislih posebno na državne stroške sezidane in vzdrževane ponemčevalne šole med Slovenci in drugimi slovanskimi narodi, kakor tudi razna Slovanom škodljiva gospodarska podjetja, katera dobivajo vsako leto stotisočerne in milijonske subvencije iz državne blagajne in milijonske subvencije iz državne blagajne samo zato, da se more žnjimi uničevati Slovane!

Kako vse drugače pa postopajo naše državne oblasti proti Slovencem, ako hoče kateri izmed njih storiti kaj koristnega za svoj narod! Zavira in zadržuje se ga v njegovem podjetju z vsemi mogočimi zaprekami in ugo-

vori in, če je le količkaj mogoče, prepreči nemška nestrpnost in krivičnost vsako tako večje delo, ki bi bilo v prid Slovencem na gospodarskem ali narodnem polju. In če se na vse zadnje vendar ustanovi z velikimi težavami in stroški tudi pri nas kaka našemu narodu potrebna in koristna naprava, pa se prosí po izgledu sodržavljanov Nemcev zanjo državne pomoči v obliki denarne podpore, tedaj ni nikoli denarja v državni blagajni za slovenske prošilce, ali pa se jim vrže le kaka drobščina kakor nadležnemu beraču!

Tudi proti našim propadajočim kmetom je Avstrija vedno skopa mačeha. Ravno tako se gospodarsko zanemarija slovansko prebivalstvo tudi v drugih slovanskih deželah zlasti v Istriji, Dalmaciji in na Primorskem, med tem ko se leto za letom dele bogate državne podpore onim deželam, ki so posejane s srečnimi sinovi in hčarami majke Germanije.

Namen takega pristranskega postopanja je prozoren in očividni: Bedni Slovenci naj gospodarsko popolnoma propadejo, potem pa naj se preselijo v Amerko in druge tuje kraje ali pa lakote poginejo doma, da bodo nato pohlepni Nemci lahko brez ovir zasedli njih lepo zemljo ter si na njih z državno podporo pripravili prijetno novo domovišče! Lačni ljudje se ne morejo navduševati za narodne zadeve in vsak čas radi prodajo svojo zemljo in svoj materini jezik tujcem tudi za neznamen kosček kruha. Zato hočejo tudi

PODLISTEK.

Moč spomina. Dalje.

Enkrat je Barbka stala na vežinem pragu župnišča in gledala na bližnjo, z debelim snegom pokrito okolico. Mimo nje pride Marijina devica in cerkvena pevka, Krevsova Lojzika in ogovori Barbko, rekoč: «Barbka, zakaj pa ti nič ne prideš v našo družbo v kapelanijo, kjer se vedno tako dobro imamo in tako prijetno zabavamo?»

«Kaj pa počnete tam?» jo vpraša Barbka.

«I, kaj počnemo,» ji odgovori Lojzika.

«Beremo, pojemo in gospod Pavel nam take pravijo, da se moramo večkrat tako smejeti, da bi kmalu vse popokale od smeha. Včasih pa tudi napravimo kako igro in svojo gostilno v kapelaniji in takrat ga tako sekamo in trkamo z gospodom Pavlom, da je veselje. A še vse bolj prijetno je, kadar opravlja katera izmed nas duhovne vaje žnjimi!»

«Kakšne pa so tiste?» jo Barbka zopet poprašaradovedno; a Lojzika jodločno odvrne:

«Tega pa ne smem povedati, ker je to sveta duhovska skrivnost in bi imela tista, ki bi jo komu izdala, velik neodpustljiv smrtni greh. No, pa boš že tudi ti kmalu poizkusila vse to, kar poizkušamo me in potem boš sama spoznala, kako se more delati za nebesa tudi na prijeten način. Zdaj se zopet učimo neke nove igre, ki jo bomo igrale enkrat po novem letu. Takrat boš menda vendar prišla gledat našo predstavo, da boš videla, kako se bomo postavile s svojimi imenitnimi govori na odru.»

«Bon že prišla prav rada gledat, ako me bodo pustili gospod župnik,» pravi Barbka žalostno.

Lojzika pa ji ošabno odgovori: «Zakaj bi te ne pustil? Kdo bo pa vedno čepel doma za pečjo kakor ta naš župnik! Na ta način ne pridemo v današnjih viharnih časih nikjer in nikamor naprej! Tako vedno pravijo naš blagi gospod Pavel in jaz sama spoznam, da imajo popolnoma prav!» Po teh besedah

Lojzika zaničljivo zamahne z roko proti Barbki ter ponosno odide v kapelanijo.

Barbka se otožna vrne v svoje stanovanje in premissljeuje: «To je pa res čudno, da je tako velik razloček med življenjem v župnišču in v kapelaniji. V obeh teh hišah sta gospodarja božja namestnika, v obeh se dela za nebesa in izveličanje duš, a vendar je v kapelaniji vedno tako veselo in prijetno, v župnišču pa tako dolgočasno in pusto.»

Župnik je takoj opazil njeno potrtoost ter jo vprašal, kaj da ji je. Ona mu je povedala, kaj je izvedela od Krevsove Lojzike ter mu je boječ razodela svojo željo, da bi tudi ona rada. «Šla včasih malo pogledat k svojim tovarišicam v kapelanijo. Župnik ji začne to stvar pojasnjevati z resnim licem in resnimi besedami: «Ljuba moja, ne bodi vendar tako nestrpna in nečimrna! Šele pred nekaj dnevi si prišla k meni v službo, pa že hočeš biti povsod, kakor razvajene kmetijske punice. Najprej se vendar moraš dobro naučiti vsega, kar ti je treba znati v taki službi, in šele po-

Nemci nas narodno sestradati in potem bi bile njih vroče želje glede nas hitro izpolnjene.

Vsled tega poizkušajo posebno v zadnjem času povsod temeljito izkoristiti našo gospodarsko revščino in zanemarjenost v to, da bi nas skoraj prisilili, da kot narod kapituliramo pred njimi. Pri tej za naš narodni obstoj toliko nevarni nakani pa so Nemcem kaj dobri pomočniki in zavezniki slovenski klerikalci, ki so prepregli vso slovensko domovino s svojimi pogubonosnimi sleparskimi gospodarskimi podjetji ter z ljudstvo ponumljajočimi in izsesajočimi društvi in bratovščinami.

In ko so Nemci spoznali, da v zatiranju slovenskega naroda ne morejo dobiti boljših pomočnikov kakor so naši brezdomovinski klerikalni sebičnejši in neznačajnejši, postali so jim zelo naklonjeni in hvaležni. Povsod, kjer jim ne branijo gospodarske koristi, se družijo in vežejo z našimi črnubi, volijo, znjimi pri raznih volitvah in iz državne blagajne jim dadó vsako leto mastno nagrado in podporo, da bi ne prišli tako hitro na kant s svojo sleparsko katoliško organizacijo, ampak da bi mogli ž njo še delj časa spravljati slovenskega kmeta na berasko palico!

Mestna hranilnica v Kranju.

Kakor je razvidno iz računskega zaključka in bilance mestne hranilnice v Kranju za leto 1904 kot 12. upravno dobo, katera je občinski odbor Kranjski potrdil v svoji seji dne 10. marca 1904, dosegel je ta lepo in trajno napredujoči domači denarni zavod v preteklem poslovnem letu **skupnega čistega dobička lepo svoto 19.910 kron 10 vin.**, in sicer odpade na čisti dobiček pri upravnem imetju delna svota 16.244 kron 44 vin., na čisti dobiček pri splošni rezervni zakladi pa ostala svota 3.665 kron 66 vin.

Z doseženim vspehom sme biti hranilnično vodstvo povsem zadovoljno; kajti z ozirom na ugodne denarne razmere, ki so vladale v preteklem poslovnem letu in ki so zabranjevale hranilnici v obitem številu dohajajoče hranilne vloge naložiti na več nego 4% obresti, ni bilo nikakor pričakovati večjega čistega dobička; da, z veseljem lahko povdarjamo, da nas je tako lep vspeh mestne hranilnice presenetil z ozirom na navedene okoliščine in z ozirom na dejstvo, da

tem lahko misliš na zabave in razveseljevanja. Vrhutega pa moraš tudi misliti, da v službi ni več tako kakor doma. Počakaj še nekaj časa, da se tudi utrdiš in prestaneš poizkušnjo v vsem, kar je potrebno takim dekletom za bogaboječe krščansko življenje. Opravljati boš morala še posebne duhovne vaje zoper izkušnje in zapeljevanje hudobnega duha, preden te izpustim brez vodnika ven v izprijeni in hudobni svet. Ko se boš tako utrdila zoper vse nevarnosti, ki te lahko zadevejo v življenju, potem boš pa tudi ti lahko večkrat šla kam v kako družbo, ako te ne bo veselilo, da bi bila vedno tu v stanovanju pri meni; večkrat pa ti bom dal brati tudi kake take zanimive in kratkočasne knjige, da ti bo tudi doma pri branju čas hitro in veselo potekel in ti ne bo več dolg čas.»

Dalje prih.

hranilnico znatno obremenjujejo vedno naraščajoči upravni stroški, nadalje rentni davek, katerega plačuje hranilnica za svoje vlagatelje, in pa pridobinski davek od vsakoletnega čistega dobička.

Iz nadaljnjega poročila, podanega v seji občinskega odbora Kranjskega dne 10. marca t. l., posnamemo še naslednje podatke, ki jasno pričajo o razvoju mestne hranilnice v preteklem poslovnem letu:

Prejemkov je imela mestna hranilnica v letu 1904 pri upravnem imetju 2.173.752 K 97 vin., **izdatkov** pa 2.183.248 K 33 vin.; tedaj **denarnega prometa** pri upravnem imetju 4.357.001 K 30 vin.

Nadalje je bilo **prometa** pri splošni rezervni zakladi 115.950 K 54 vin., pri posebni rezervni zakladi A 12.093 K 80 vin. in pri posebni rezervni zakladi B 2.601 K — vin.; skupni **denarni promet** leta 1904 iznaša torej **4.487.646 K 64 vin.**

Na **hranilnih vlogah** je tekom leta 1904 4.913 strank vložilo 1.240.556 K 87 vin., vzdignilo pa 3.599 strank 950.114 K 03 vin., tako da vloge pressegajo vzdige za 290.442 K 84 vin. Ako pristejemo k tej svoti v letu 1904 nevzdignjene in vsled tega k glavnici pripisane (kapitalizovane) vložne obresti v znesku 127.516 K 18 vin., pomnožile so se hranilne vloge v preteklem letu za svoto 417.959 K 02 vin.; z ozirom na to pa, da je bilo koncem leta 1903 hranilnih vlog 3.172.689 K 57 vin., iznašajo **hranilne vloge** koncem leta 1904 **3.590.648 K 59 vin.**

Ta svota naložena je na 5.937 vložnih knjizicah, katerih vsaka je povprečno vredna 604 K 79 vin. V letu 1904 izdala je hranilnica 1.338 novih vložnih knjizic, realizovala pa jih je 865, tako da se je število v prometu se nahajajočih vložnih knjizic pomnožilo za 473.

Na **hipotečnih posojilih** izplačala je hranilnica tekom preteklega poslovnega leta 70 strankam 145.670 K — vin., vrnilo se je pa hranilnici 91.885 K 89 vin., tako da so se hipoteke tekom leta 1904 povišale za 53.784 K 11 vin. Ker pa je stanje istih koncem leta 1903 iznašalo 1.959.282 K 14 vin., iznašajo **hipotečna posojila** koncem leta 1904 **2.013.066 K 25 vin.**, to je 56,06% hranilnih vlog.

Koncem leta 1904 imela je hranilnica 1.193 hipotečnih dolžnikov, katerih vsak je povprečno dolgoval 1.687 K 39 vin. Ker je 34 strank popolnoma poplačalo svoje dolgove, povišalo se je število hipotečnih dolžnikov v letu 1904 le za 36.

Občinsko posojilo, katero je koncem leta 1903 iznašalo 11.152 K 17 vin., se je nekoliko znižalo in iznaša koncem preteklega leta se 10.553 K 94 vin.

Stanje **eskomptovanih menic**, katero je koncem leta 1903 iznašalo 6.100 K, znižalo se je za 3.200 K in iznaša koncem leta 1904 le še svoto **2.900 K.**

Stanje **vrednostnih papirjev** (efektov) iznašalo je koncem leta 1903 685.438 K 60 vin. in se je tekom leta 1904 vsled prodaje in kurzne razlike zmanjšalo za 51.874 K 50 vin., tako da iznaša stanje efektov po kurzu 31. decembra 1904 633.564 K 10 vin. ali 17,64% hranilnih vlog.

Stanje **hranilničnega, pri raznih denarnih zavodih v tekočem računu naložerega denarja**, katero je koncem leta 1903 iznašalo 445.916 K 69 vin., povišalo se je

tekom preteklega poslovnega leta za 421.546 K 54 vin. ter iznaša koncem istega 867.463 K 23 vin., to je 24,16% hranilnih vlog.

Aktivahranilničnega upravnega imetja iznašajo z dnem 31. decembra 1904 3.623.998 K 15 vin., **pasiva** 3.607.753 K 71 vin.; **čisti dobiček pri upravnem imetju** pa 16.244 K 44 vin. Ako se k temu čistemu dobičku pršteje še čisti dobiček iz poslovanja splošne rezervne zaklade 3.665 K 66 vin., tedaj iznaša **skupni čisti dobiček za leto 1904** 19.910 K 10 vin.

Splošna rezervna zaklada iznašala je koncem leta 1903 2,95% hranilnih vlog, to je 93.446 K 69 vin. Ako se k tej svoti pršteje še poslovni dobiček pri upravnem imetju za leto 1904 v znesku 16.244 K 44 vin. in njen lastni čisti dobiček za leto 1904 v znesku 3.665 K 66 vin., tedaj naraste **splošna rezervna zaklada** koncem leta 1904 na **113.356 K 79 vin.**, to je na 3,15% vseh hranilnih vlog.

Posebna rezervna zaklada A (za kurzne razlike pri vrednostnih papirjih upravnega imetja) iznašala je koncem leta 1903 21.837 K 62 vin.; ako se k tej svoti pršteje še njen lastni čisti dobiček za leto 1904 882 K 22 vin., iznašati bi morala 22.719 K 84 vin. Ker se je pa iz iste pokrila kurzna razlika pri vrednostnih papirjih upravnega imetja v znesku 1.222 K 50 vin., znižala se je koncem leta 1904 na 21.497 K 34 vin.

Posebna rezervna zaklada B (za kurzne razlike pri vrednostnih papirjih splošne rezervne zaklade) iznašala je koncem leta 1903 3.608 K 87 vin. Ako se pršteje še lastni dobiček te zaklade za leto 1904 141 28 vin., iznašati bi morala ista 3.750 K 15 vin. Ker se je pa iz te posebne rezervne zaklade pokrila kurzna razlika pri vrednostnih papirjih splošne rezervne zaklade v znesku 860 K; znižala se je ista do konca preteklega leta na 2.890 kron 15 vin.

Vse tri hranilnične rezervne zaklade iznašajo skupno svoto **137.744 K 28 vin.**

Ko sklepamo to poročilo, dovoljujemo si mestno hranilnico v Kranju priporočati kar najtopleje prečastitim in slavnim uradom, društvom in korporacijam ter slavnemu občinstvu sploh, ter iste uljudno prositi, da jej blagovolijo še nadalje ohraniti dosedanje naklonjenost in dosedanje zaupanje, ter da jo izvolijo še nadalje podpirati bodisi z vlaganjem denarja, bodisi z odjemanjem posojil; hranilničnemu vodstvu pa, katero se ne ozira ne na desno, ne na levo, pa bode vedno skrbelo za to, da se bode vredno izkazalo tega zaupanja in naklonjenosti do hranilnice s previdnim in umnim gospodarstvom, katero je prvi pogoj hranilničnega trajnega razvoja.

Konečno si dovoljujemo slavno občinstvo opozoriti tudi na to, da čim več podpirateljev bode imela hranilnica, tem preje bode mogla iz vsakoletnega čistega dobička prispevati v občekoristne in dobrodelne namene, in menimo, da je že z ozirom na to hranilnica vredna podpore, in sicer ne samo od prebivalstva Kranjskega mesta, ampak tudi od strani prebivalcev njegove okolice.

Dopisi.

Iz Stare Loke. Seja občinskega odbora z dne 17. m. m. Navzočih 12 odbornikov; predseduje župan g. Franc Dolenc. Župan

imenuje overovalcem zapisnika te se je občinska odbornika Franceta Hafnerja in Martina Logonderja. Zapisnik zadnje seje izza 6. decembra 1904 se prebere in odobri. Izvolila se pregledovalcem občinskih računov za leto 1904 občinska svetovalca Ivan Bergant in Janez Zakotnik. Odbor je občinske račune za leto 1904 z dohodki K 15,090.42 in z izdatki K 12,729.45, torej z blagajnim prebitkom K 2360.97 enoglasno odobril. — Prošnjo Franciške Dolenc v Stari Loki za prodajo žganja čez ulico sklence odbor ne ugoditi z ozirom na to, ker je krajevna potreba že pokrita. Prošnjo Franciške Fudjiga iz Dorfarjev glede podelitve koncesije za izvrševanje gostilniške obrti odbor sklence ne ugovarjati. Apoloniji Rezek v Stari Loki odbor mesečno podporo zviša od 5 na 7 kron. Odbor sklence usolanju vasi Planica v Bukovci ugovarjati z ozirom na to, ker bi otrokom v zimskem času radi slabih in strmih potov ne bilo možno hoditi in sklence ne ugovarjati ustanovi ekskurendne šole v Bukovci dotlej, da se zgradi novo šolsko poslopje. Slednjic se neugodno reši ena prošnja za sprejem v občinsko zvezo.

In blejske okolice. [Konec.] Morda se pa tudi tukaj idušči z mojo nepoklicano pomočjo kak navaden slovenski biser? Poizkusimo! Blejski dopisnik pravi, da na Bledu še vedno manjka, dobrih gostiln za promet tujcev in da je imel dve leti v najemu gostilno «pri Lovcu» nek zagrižen Nemec; ali ker je bil zmožen za gostilniško obrt, ker je imel dobra vina, dobro kuhinjo in ni bil predrag, je neki imel vedno dosti tujcev in tudi nekaj Čehov. Prav nič ne dvomim nad resničnostjo teh dopisnikovih besedi, a s tem, kar je hotel on natveziti širnji javnosti s temi besedami, se nikakor ne morem strinjati. S to svojo izpovedbo je dal dopisnik le sam sebi jako slabo izpričevalo. Ali smo miar Slovenci res tako zabiti, da ne moremo niti srednjevelike gostilne dobro urediti brez pomoči tujcev in moramo zdaj klicati Nemce na Bled, da nas ti nauče gostilniške umetnosti in delajo pri tem še konkurenco domačim gostilničarjem? Ako se hoče kdo blejskih Slovencev učiti gostilniške obrti na vsak način pri Nemcu, morda bi bilo za Bled pa vendar boljše, da bi se dotični ukatelnji sel učiti v kak nemški kraj? A po mojem mnenju vseeno ni potrebna dobro ureditev srednje gostilne tako velikanske podjetnosti, zmoglosti in učenosti kakor to misli blejski dopisnik. V sled te moje odkritosrčne izjave me bo on gotovo zopet povabil, čes, pa bi ti prišel na Bled in nam pokazal, kako se napravi dobra gostilna! Na to povabilo mi jaz že naprej odgovorim, da ne more vsakdo, kdor bi hotel, kar čez noč postati posestnik gostilne in prekupec hotelov, ali vendar naj bo prepričan, da bi vedno in vselej storil svojo narodno in gostilniško dolžnost tudi takrat, ako bi postal sam kaj takega. Ako me bo morda kdaj pozneje doletela sreča in čast, da bom postal gostilničar na Bledu ali pa kje drugje, tedaj pa bom prav gotovo pokazal tudi v dejanju, da ni Slovenec samo žak na svetu, da bi bil le za sužnja in tlačana tujcu in da bi v vseh zadevah po opiče slepo posnemal le njega, ampak da tudi on lahko kaj stori in premore, ako se le resno potruži izkoristiti zaklade, ki mu jih je podaril Bog: Napravil bom z majhnimi stroški in s svojo pametjo tako gostilno, da me bodo zaradi nje zavidali še strokovnjaki blejski gostilničarji ter se

hodili učiti k meni. Kajti iz lastne izkušnje vem, da so slabe gostilne res veliko zlo za popotne in druge potrebne ljudi. Oj kolikokrat je bil moj želodec že v velikih nevarnostih v raznih slabih gostilnah, katerih je povsod mnogo več kakor dobrih! Zato nikakor ne maram za slabo gostilno pod domačo streho. Videl in poizkusil sem pa že tudi nekaj dobrih gostiln. A kar sem spoznal v kateri gostilni za dobro, to bom vpeljal tudi v svojo novo gostilno, kar se mi je zdelo slabo, to bom pa odstranil iz nje po besedah sv. pisma: «Česar ne želiš sebi, tega tudi ti ne stori drugim!» Toda, ker sem danes nenavadno dobre volje in nisem nevoščljiv svojim rojakom, ako se nauče od mene kaj dobrega in koristnega, bodem sedaj tu za nameček povedal še to, kako mislim urediti svojo bodočo gostilno, da se bo lahko imenovala «dobra». Torej: Ako se bom oženil, si bom poiskal tako ženko, ki bo znala dobro kuhati, ki bo delavna skrbna, snažna in bo imela izurjene oči in roke tudi za druga gospodinjstva dela. Ako bom imel tako ženo, sem prepričan, da bo v moji gostilni tudi dobra kuhinja in da mi bo ona podpirala tri vogale gostine. Ako bom imel kaj otrok ženskega spola, se bodo morale hčerke med drugim pridno učiti pri materi kuhinjske umetnosti, potem snažnosti, rednosti, točnosti, uljudnosti in vseh gospodinjstkih del, da bodo mogle materi povsod pomagati ter jo tudi samostojno nadomestovati, če bi bilo potreba. Ako pa ne bom imel niti take žene, niti takih hčer, poi-kusal bom dobiti v hišo dobro kuharico. Za dobro pijačo in za razne kuhinjske in gostilniške potrebe pa bom jaz sam skrbel. Ker nisem prijatelj debelih vinskih požirkov in «eks» - preobračanja polnih kozarcev, dobro poznam vina, katera so dobra, katera slaba. Zato bom vselej sam šel k v no gradniku ter ondi izbral in takoj odposlal na svoj dom vsa nakupljena vina. Ako v sled kakega zadržka ne bom mogel iti po vina k vinogradnikom, šel bom ponja k boljšim vinskiim trgovcem ter tudi isto naredil s kupljenimi vini kakor pri vinogradnikih. Ko bom enkrat imel doma v kleti polne sode takih vin, pustil bom njih kakovost pri miru in jih ne bom nikoli poizkušal kristiti in pomnožiti z vodo, spiritom in z drugimi zopernimi vinskimi zabelami. Pa tudi dobro pivo bom preskrbel svojim gostom, a ne iz nemških tovarov kakor so Kernova, Puntigamova, Farachova, Fischerjeva, Gössova in dr., ampak ga bom naročal le pri domačih tvrdkah, in sicer pri delpiški, Avrovi, Staretovi, Majerjevi ali pa Koslerjevi. Ako mi ne bodo te po volji postregle in mi ne bodo pošiljale takega blaga, kakršnega bom zahteval, se bom obrnil s svojim naročilom pa do bratov Čehov. Tudi razne gospodarske potrebe bom naročal vedno le pri slovenskih ali slovanskih tvrdkah. To so glavne poteze za ureditev moje bodoče dobre slovensko - narodne gostilne. Kako mislim pametno in akusno urediti še druge manjše reči v svoji gostilni, to pa naj si pride tisti, kogar to kaj zanima, sam pogledat, kadar bom odprl gostilno.

Is Škótanja. (Zopet občinske volitve.) Ni še preteklo leto dni od zadnjih občinskih volitev in zopet stojimo v času volilnega boja. Nasprotnik pod patronacijo državnih uradnikov je skoval davčne predpise, kateri jasno kažejo, da se je z uradniki zaklel ugonobiti slovensko trdnjavo, ne meneč se za postavne predpise. Reklamacije so dognale, da

mora Šostanj pasti. Interpelacija Pomerja, skovana iz samih laži, je naperjena zoper glavarja Čapeka, čes, boječ in ne meneč se za sodbo Slovencev, bode izkušal se opravičevati in prati nasproti nemčurjem — ter pričel plešati kakor mu bodo tulili nemčurski volkovi. In vresničila se je njih nakana. Okrajni glavar Čapek, meneč, da mu je dana oblast ignorirati postavne, razveljavljati je začel rešitve reklamacijske komisije, proti katerim v postavnem roku ni bilo pritožb. Mož, kateri se širokousti, da hoče varovati pravice i postavno, ignorira § 16. obč. vol. reda ter določbo upravnega sodišča z dne 9. avgusta 1890, št. 2258 in 2259, katera določa, da je proti rešitvi reklamacijske komisije pritožba na politično oblast le tedaj dopustna, če se je zadržala, oziroma zavrnila reklamacija. Vložile so se reklamacije, katerim se je ugodilo, proti tem rešitvam so se vložile po pretečenem roku pritožbe, oziroma ugovori od nasprotne strani in tu hoče postavno in pravico braneci glavar v svoji domišljivi nezmotljivosti razveljaviti pravomočne določbe reklamacijske komisije ter trdi, da bo določitev politične oblasti je dopustna in konečno veljavna, četudi ni postavno dognano. Te popravke je skoval glavar na temelju treh reklamacij, katere si niti za pičico niso bili z dovoljenimi reklamacijami v zvezi ter so bile od reklamacijske komisije in tudi od glavarstva odklonjene.

Samoumevno ne bodemo mirno gledali, kako se zakon krši, da se peščiti nemčurjev ugodi njihova volja, in da se rehabilitira v z lažmi napolnjeni interpelaciji napadeni glavar. Ako bi ne bili v Avstriji že navajeni politike švige-švaga, morali bi sedaj reči, drug se uči od drugega, ne meneč se, je li je zakonu, je li je pravicam vseh državljanov enako in pravično razsodil. Bil je le en Salamon, a ta ni glavar Čapek, kateri hoče ali misli salamonsko soditi.

Tedenski politični pregled.

Državni zbor bo zboroval pred veliko nočjo do dne 11. t. m. — Zbornica je izvolila v odbor 48 članov, ki bodo pretresali razmerje z Ogrsko. V ta odbor je izvoljen tudi slovenski poslanec dr. Tavčar.

Oboroževanje Tirolske. Iz Inomosta poročajo, da namerava vojni minister resno utrditi Trentin in Tirolsko. Vlaki vsak dan dovažajo topove in drugi vojni material. Zlasti se utrjuje Franzensfeste. Dosedaj so odpeljali proti jugu že nad 200 topov.

Program nove italijanske vlade je prečital novi ministrski predsednik Fortis. V njem pravi, da je treba preskrbeti novih sredstev za obrambo, treba je skrbeti za izboljšanje vojske organizacije in za pomnožitev brodojva.

V Macedoniji so znova izbruhnili albanski nemiri, in sicer v Peču in okolici. Neka srbska vstaska četa je v Tabanovšču naskočila oddelek turškega vojaštva. Vnel se je hud boj, v katerem so bili ubiti štirje turški vojaki in štirje vstasi. Iz dosedanjih poročil se da sklepati, da bo kmalu izbruhnila splošna vstaja. V Solun so došli iz Male Azije vojski novinci, ki so jih poslali v provinco. Turški vojski krogi trde, da bodo poklicani pod orožje rezervniki prvega, drugega in tretjega armanskega voja.

Nemiri na Ruskem se se vedno pojavljajo. Zdaj se je že celo na dvoru pojavilo nezadovoljstvo, posebno med velikimi knezi, ki so že skrajno nezadovoljni s carjevo neodločnostjo in popustljivostjo. Vsekako kaže, da pride do skrajnosti v carjevi palači. Celo situacijo zdržuje takorekoč le minister Witte. Car ga sicer črti, toda ne upa ga odstraniti zaradi javnega mnenja, kajti z odstopom tega ministra bi, kakor se splošno govori, neznansko padli ruski državni papirji. — V Lodu je bila vržena bomba pred noge policijskemu komisarju Szataloviczu, katerega je popolnoma razmesarila. Vzrok je bil, ker je pri zadnjih volitvah Szatalovicz ubil nekega socialista. — V Varsavi je bil neki redar zavrtno zaboden v srce, policijski revizni nadzornik pa ustreljen.

Rusko-japonska vojna.

O mirovni vesteh med Rusijo in Japonsko je danes vse tiho. Vodilni možje Japonske odklanjajo misel pogajanj toliko časa, dokler niso Rusi prepričani o brezupnosti nadaljnjega bojevanja ter niso pripravljeni skleniti dogovor, ki bi zagotovil trajni mir. No, do tega je pa še dolgo, kajti iz poročil najnovejšega vira se da sklepati, da se bo vojna brezpogojno nadaljevala. Vse vesti, da se v najkrajšem času sklene mir, so neresnične. Ruska vlada noče ničesar slišati o mirovni pogajanjih ali o kakem posredovanju, marveč je sklenila nadaljevati vojno z vso energijo, ker se čuti že dovolj močno. Zdaj se rusko vzhodno krilo pomiče proti Kirinu, kjer se zbira velikanska ruska armada. V centru nadaljujejo Rusi umikanje proti severu. Zadnji ruski voji so zazgali železnisko postajo Švangnihaze. Na zapadu se nahajajo ruski voji v precejšnji moči, in sicer v okolici Tenghove. Splošni položaj pri Kirinu - Hanghemu je neizpremenjen, pač pa se ruska armada koncentruje zdaj pri Harbinu. Zadnji petek so se vršili južno od Harbina ljuti boji med sprednjimi voji. Neki japonski voj se je navalil na rusko armado generala Miščenka, a je bil odbit. Zadnje dni dobivajo Japonci izredno mnogo ojačenj. Splošno se sodi, da bodo Japonci v najkrajšem času znova pričeli z ofenzivo. Sploh pa se je umikanje ruske armade izvršilo v najlepšem redu.

Loške novice.

— Umrl je v torek, 4. t. m., gospod Tomaž Hafner, mesar in posestnik. Pokojnika, ki je dosegel 81 let, so pokopali v sredo popoldne. Pogreba se je udeležila nad vse ogromna množica mestnega, kakor tudi okoliškega občinstva. N. v m. p.!

— V Godeščah so dne 26. m. m. zvečer popivali v gostilni Tomaža Hafneja, podomača Lovriča, 26 letni delavec Janez Erzen, 19 letni delavec Peter Novina in Janez Starman, vsi iz Godešč. Kakor običajno pri takih prilikah, so se sprli pivci med seboj. Ko je Starman odšel iz gostilne proti domu, napadla sta ga ostala dva ter mu prizadela težko telesno poškodbo. Dne 30. m. m. sta bila aretovana in tukajšnjemu sodišču izročena.

— V Retečah so se dne 1. t. m. fantje iz Godešč in Gorenje vasi sprli pred Tilhovo gostilno. Nastal je velik pretep med njimi. Težke telesne poškodbe so zadobili

Peter Brence in Peter Volčič iz Godešč in Matevž Martinak iz Gorenje vasi. Aretovani in izročeni tukajšnjemu okrajnemu sodišču so bili Peter Krajnik, Matija Krajnik in Luka Žagar iz Gorenje vasi, dalje Franc Jenko, Anton Kavtič, Franc Alič in Andrej Kalan — vsi zadnje imenovani iz Godešč. Par let sem je bil mir v teh vaseh, sedaj so rabuke zopet na dnevnem redu. Morilci zaslužijo, da se jih obcutno kaznuje.

— Dekléta je klical dne 2. t. m. Jakob Bernik iz Beštra pod oknom Helene Krmeljve v Stari Loki. Zaljubljenca sta pa napadla ob 2. uri ponoči dva neznana fanta in ga na vratu z nožem težko poškodovala. Kot sumnive osebe sta bila aretovana Helena Krmelj in Martin Pokorn iz Stare Loke in Peter Zakotnik iz Dorfarjev.

— Zaradi dolgov je mislil potegniti iz Podbrda Ignacij Gregor iz Niklasdorfa. Napravil je veliko svoto dolgov, jo mislil popihati, a orožniki so ga zasledili v Železnikih in izročili 5. t. m. tukajšnjemu sodišču.

— Devetindvajseti občni zbor prostovoljnega gasilnega društva v Škofji Loki se je vršil dne 25. marca t. l. popoldne ob 3. uri v novem gasilnem domu, pri katerem je bilo navzočih 43 izvršujočih članov ter podžupan gosp. Lovro Sušnik kot zastopnik mestne občine. Gosp. načelnik pozdravi navzoče člane ter konstatira sklepčnost zborovanja. Pozdravi tudi zastopnika občine ter ga prosi, da bi bila občina še nadalje tako naklonjena društvu kot doslej. Iz tajnikova poročila je posneti, da je stelo društvo v tekočem poslovnem letu 1. častnega člana, 50 izvršujočih in 72 podpornih članov. Poveljništvo je sklicalo tekom leta več vaj, 1 glavni raport ter 6 odborovih sej. Pri lanskem občnem zboru izvoljeni pregledovalci računov so našli iste v popolnem redu, kar so potrdili s svojeročnim podpisom. Društvo je bilo tekom leta štirikrat alarmirano, dvakrat se je pa brez alarma udeležilo gasilne akcije. Tekom leta se je izvolil izmed društvenega odbora stavbeni odbor, obstoječ iz 6 članov, kateremu je bilo poverjeno poslovanje in nadzorovanje pri zgradbi novega gasilnega doma. Zgradbo je dovršil tukajšnji stavbinski mojster g. Angelo Molinaro za ceno 6100 K.

— Društvo se je tekom leta udeležilo dveh slavnosti, in sicer 25 letnice gasilnih društev v Kranju in Postojni. Društvo je prejelo tekom leta sledeče podpore: 250 K od deželnega odbora, 200 K od kranjske hranilnice v Ljubljani in 50 K od mestne občine Škofja Loka. Dne 15. januarja t. l. se je vršila običajna društvena veselica, katera je nad vse sijajno vspela. Vidi se, da ima društvo mnogo prijateljev in dobrotnikov. Bodi jim iskrena hvala! Odbor je nadalje tudi sklenil, da se bodo izvršujoči člani odslej sprejemali le enkrat na leto, in sicer o priliki vsakoletnega občnega zbora. Iz blagajnikovega poročila povzamemo, da je imelo društvo nekaj preostanka, kateri se bode porabil za delno plačilo dolga, pomnoženega vsled zgoraj imenovane zgradbe. V pokritje ostalega dolga bo moralo društvo najeti večjo svoto kot posojilo. S tem bo društvo vnovič hudo obremenjeno, imelo pa bo prepotrebno shrambo in svoj lastni dom. — Gospod načelnik se zahvali tajniku in blagajniku na izvrstnem poslovanju. Pregledovalcem računov se volijo englasno gg. podžupan Lovro Sušnik, I. N. Koceli in Gašper Maher. Volitve v društveni

odbor se letos niso vršile, ker se vrše iste vsako drugo leto. Na novo se sprejmeta dva izvršujoča člana. Gosp. zastopnik občine se zahvali v imenu občine za poudirno delovanje odbora in želi, da bi društvo tudi nadalje delovalo tako uspešno in nepristransko kot doslej. — Ker ni bilo drugih predlogov, zahvali načelnik g. podžupana in ostale člane ter zaključil zborovanje.

Jeseniške novice.

— Cele skladovnice nekega silno neumnega pamfleta je kolportiral naš fajmošter Zabukovec po občini. Ker ta gospod misli, da zanj ne veljajo postave, ga bo državni pravnik zasledoval radi kolportaje. Jeseničani zbirajo te pamflete skupaj in jih bodo poslali fajmostru nazaj v farovž.

— Strašno so se smejali Jeseničanom, ko so brali ta Zabukovčev pamflet. Kaj neumnjšega ne bi mogel spisati niti Zabret ali pa celo Peter Rozman ne. Mi vas pomilujemo, g. fajmošter!

— Na jeseniški šoli manjkata sedaj dve učni moči ter imajo otroci štiri razrede le poldnevni pouk. Vlada naj bi se malo pobrigala za take stvari.

— Brivec Vernik, znani švabski hujšak, jo je odkuril na Bohinjsko Belo. Na Jesenicah so mu začela rjaveti brive.

— Dve uri je čakal pogreb. Župnik Zabukovec nam je poslal naslednji popravek: «Ni res, da je „dve uri čakal pogreb, na župnika Zabukovca, ker je isti ravno takrat moral agitirati za Lukmana na Hrušici, res je pa, da je čakal eno uro deset minut, ker je župnik moral isti čas s Hrušice spremljati mrliča vsled počasnega pomikanja z godbo 3 km dolgo pot dve uri mesto trideset ure. Župni urad Jesenice dne 28. susca 1905. Janez Zabukovec, župnik. — Poldrugo uro je moral čakati pogreb nekega otroka pred gostilno g. K. Višnarja, ker so takrat naši duhovniki agitirali za Lukmana. Zabukovčev popravek nima torej s tem pogrebom ničesar opraviti, ker tu godbe sploh ni bilo, ampak je bil le priprost otroški pogreb. Zabukovec vedno vpije, da zvesto opravlja svojo službo, pa se mrličev noče ob pravem času pokopati. Res hudi časi so prišli za Jeseničane!

— Hudoben sin. Velika grdobja je, da je sin Janeza Mencingerja pri sodnji vložil prošnjo, naj denejo očeta pod kuratelo. Stojil je to neznansko hudobijo samo zaradi tega, ker stari Mencinger, vsekrog pošten in častljiv in občespostovan mož, noče plesati tako, kakor klerikalci zvižgajo. Obžalujemo očeta Mencingerja, da mu lastni sin dela tako krivico in sramoto. Ta slučaj je pa tudi dokaz, kako znajo klerikalci ščuvati otroke proti sarsmem. Prepričani smo, da bo jeseniška občina z vso odločnostjo ščitila Mencingerja.

Novičar.

Osebnosti. Sodni pristav v Škofji Loki, gosp. Teodor Bežek, je imenovan okrajnim sodnikom v Ilirski Bistrici, davčni pristav v Kranju, g. Franjo Arh, pa davčnim kontrolorjem v Vipavo. — Prestavljen je sodni pristav g. Oskar Dev z Brda v Škofjo Loko in sodnim pristavom na Brdu je imenovan avskultant g. dr. Matej Senčar.

Seja občinskega odbora mesta Radovljice dne 1. aprila 1905. Predseduje župan dr. Janko Vilfan, navzočih 12 odbornikov. — Prečita se dopis c. kr. okrajnega sodišča v Radovljici, ki zahteva kot konečni znesek 10 odstotnega prispevka k zgradbi sodnijskega poslopja vsoto 2776 K. Sklene se, se vse na to se nanašajoče sodne akte natančno pregledati in v prihodnji seji o tem poročati. — Sklepa se o zahtevi dr. Vovesa, da se mu poplača svet, ki ga je moral odstopiti pred vilo za napravo svoječasnega trotoarja. — Pri naborni komisiji bosta zastopala občino odbornika Kunstelj in Mulej. — Prošnja vdove Hammerlitz za podaljšanje miloščine se radi nekkih poizvedb preloži na prihodnjo sejo. — Prošnji gasilnega društva se ne more ugoditi, ker je že v proračunu itak vpostavljen znesek za društvo in se ta kredit ne more za sedaj prekoračiti. — Imenovanje novega občinskega redarja se prepusti občinskemu staresinstvu. — Slednjič se sklene, da se ob poti od javne tehtnice tik brega do Homannovega sveta zasadi nov drevored z 32 kostanji, in se skrbi, da se postavi na javnih prostorih nekaj klopi.

„Slovenec“ dopisnik je zopet postal gostobesednejši. Menda ga je zvalil groš, katerega so ponudili iz Ljubljane od vrste za poročila iz Kranja. Dobra mu je vsaka malenkost, ki jo pošlje kot novico iz Kranja. Kolikor vrstic, toliko grošev! Najraje priobčuje kuplete našega slavnega pesnika dr. Debevca; v teh so vrstice se krajše in groši se še preje zaslužijo. Plača za to delo je vsekakor kraljevska, če le groši niso — počeni. Zadnji soboto se je novičar zopet spravil na nas zaradi tržiške železnice. Naj bi se bil vendar raje obrnil na konzorcij, ki zadevo zavlada, kakor smo že pojasnili v predzadnjem „Gorenjcu“. Piše tudi, da se učiteljstvu godi krivica, kar bo gotovo tako presunilo dr. Sustersiča, da bo opustil obstrukcijo v delnem zboru. Potem o krivici ne bo več govora. Iz „Slovenca“ smo nadalje izvedeli, da je Pintarjevo posestvo na Primskovem kupilo „Kreditno društvo“, čeprav slednje o tem ničesar ne ve. Po zaslugi kranjskega novičarja bo „Slovenec“ postal še glasilo tukajšnjih mesarjev. Ni še dolgo tega, kar je dopisnik tarnal o draginji v našem mestu. Sedaj mu pa zopet ni prav, ker se je v zadnji seji občinskega odbora sprožila akcija v svrhu znižanja cen govejemu mesu. Vrhutega se napačno poroča, da je mestni zastop sklenil, da bo sam začel z mesnicami, če se mesarji ne bodo pokorili. O tem sploh ni bilo govora in sklepalo se sploh ni ničesar, pač se pa vsled nerodnega „Slovenčevega“ poročila o občinskem sklepu oglašajo zunanji mesarji, ki so pripravljene sekati meso po izdatno nižjih cenah. Tudi gle te novozgrajene klavnice in klavniskega reda se postavlja dopisnik popolnoma na stališče nikdar zadovoljnih mesarjev. Zlasti stavba sama mu ni po volji, kar mu je ubil v glavo mesar, ki je sedel v odseku za zgradbo nove klavnice, ki je bil z načrtom takrat popolnoma zadovoljen, ki pa sedaj ne more dosti zabavljati čez novo stavbo. Vidi se, da dopisnik zajemlje vir svoje učenosti pri „Pijemontezarju“, kjer imajo sicer dobro vino, a delé medle informacije.

Opozorjamo p. n. občinstvo na jutrišnjo gledališko predstavo, ki se prične zaradi dolgega vsporeda točno ob 8. uri zvečer. Po igri deklamacija „Domovini“ in komičen prizor.

— Vstopnina: Sedeži: za člane slovenskega bralnega društva 60 vin., za nečlane 1 krono; stojišče 40 vin. Sodeluje kranjska meščanska godba na lok.

Popravek. V zadnjem „Gorenjcu“ smo pod zaglavjem „Razrinkano ovađustvo“ iz uvodnega članka „Slov. Naroda“ od 24. marca priobčili neko notico, v kateri se kranjskemu dekanu Koblarju očita, da je ovadil nekega tukajšnjega profesorja dež. solskemu svetu. Koblar se je radi tega v nedeljo po dovršeni pridigi spravil na naš list, imenoval je pisca one notice lažnjivca in izjavil je odločno, da on ni imel ničesar opraviti z ono denunciacijo. Opozarjamo danes zopet enkrat Koblarja, da je le oni lažnjivec, ki namenoma piše ali govori neresnico. Izjavljamo, da smo napisali ono notico, ker smo bili popolnem prepričani, da je bil „Narod“ točno informiran. Vsled Koblarjeve izjave radovoljno in lojalno prekléčemo, kar smo o kranjskem dekanu napisali glede denunciacije, kajti, kakor smo že opetovano naglašali, mi namenoma nikomur ne delamo krivice. Zato rade volje sprejememo vsak resničen in res stvaren popravek, če se prav ne sklicuje na tisk. zakon in četudi ni napravljen v predpisani obliki. Koblar naj tedaj prihodnjič lepo pošlje popravek in naj ne spravlja na prižnico stvari, ki nimajo z božjo besedo prav nič opraviti.

Koncert meščanske godbe v nedeljo dne 2. aprila t. l. je prijetno iznenadil navzoče občinstvo. Ne le, da domače godbe prejšnja leta do Velike noči sploh nismo slišali, ker je bila od tujcev odvisna, nastopila je pri koncertu broječa 24 mož, med njimi 20 domačinov in igrala nepričakovano dobro, bodisi na pihala bodisi na godala. Posebno zanimanje in spl.šno odobravanje je vzbudil nastop naraščaja — gojencev — kateri so zasvirali povoljno dva komada. Vobče se je opazalo, da je godba v dobrih rokah, za naše razmere prav dobro izurjena in disciplinirana. Z zadostjenjem smo opazovali sodelovati starejše člane gg. Rauscha, Geigerja in Jereba, kateri so zopet pristopili godbi. Slab utis so seveda naredile uniforme, kajti od 24 mož broječe godbe našli smo le 14 različnih uniform — toda tudi temu nedostatku se v kratkem opomore, kakor nam zatrjuje odbor. Čitalniški zbor je pod vodstvom g. Rusa izvršil svoj program povsem izborno in je sledilo vsaki točki burno odobravanje.

II. izlet „Gorenjskega Sokola“ se vrši dne 16. t. m. na Bled. Odhod iz Kranja ob 1/4 1. uro z vlakom do Radovljice, Koračne vaje za ta izlet so v četrtek dne 13. t. m. ob 9. uri zvečer. — Na Bledu sestanek z „Jeseniskim Sokolom“.

Hospitacija. Prihodnji četrtek dopoldne od 8. do 10. ure, t. j. dne 13. aprila, se vrši hospitacija v tukajšnji ljudski šoli. Temi: 1.) „Stenska ura“. Praktiski obravnava v II. razredu deške šole učitelj g. Fran Ivanc. 2.) „Zolna“. Praktiski nastopi z učenkami IV. razreda učiteljica gospica Viktorija Praprotnik.

Koncert pevskega zbora „Narodne čitalnice“ v Kranju na korist njega pevskemu fondu se vrši dne 6. maja t. l. v prostorih „Gorenjskega Sokola“. Na vsporedu so trije krasni moški zbori domačih skladateljcev, bariton-solo s spremljevanjem klavirja, en moški zbor s spremljevanjem orkestra in dve točki, ki ju proizvajata tukajšnja meščanska godba, katera je imela zadnjo nedeljo na svojem

koncertu tako lep uspeh. Na koncert pevskega zbora opozarjamo slavno občinstvo že sedaj, zajedno pa prosimo zlasti domača društva, da pri morebitnih svojih prireditvah upoštevajo ta dan.

Svoji k svojim. Piše se nam: Nemška Kathreinerjeva tovarna povsod tudi pri nas vsiljuje z velikansko reklamo po svojih agentih, lepakih in časniških objavah svojo takozvano „sladno kavo“ iz navadnega prežganega ječmena. Ker se sedaj tudi na Slovenskem proda mnogo tega blaga in se s tem podpira nam sovražne Nemce, katerim smo mi dobri in ravnopravni samo takrat, kadar polnimo s svojim denarjem in svojimi žulji njihove požrešne žepce, naj bi odselej vsi zavedni Slovenci namesto Kathreinerjeve sladne kave uporabljali česko žitno kavo, ki je mnogo boljša in cenejša kakor Kathreinerjeva ter se navaza v vrečkah po 5 kg pod tem-le naslovom: Vydrova tovarna žitne kave v Pragi VIII. (Česko). Posiljatev po 5 kg stane 4 K 50 vin., poštino pa plača tovarna sama. Povrhu pa še dobiva vsak odjemalcev Vydrove žitne kave popolnoma zastoj leploslovni list „Domáci Prijatelj“, ki izhaja vsak mesec ter prinaša lepe povesti, pesmi in razne druge zanimive, kratkočasne in poučne stvari, kar je tudi nekaj vredno.

Umrla je na Primskovem minulo soboto gospodična Ema Remschag v starosti 37 let. — V Trziču je umrl v ponedeljek g. Andrej Logar, oče tukajšnjega trgovca in posestnika g. Jos. Logarja. N. v m. p.!

Občinske volitve v Mavčah pri Kranju. Dne 6. t. m. so se vršile v Mavčah volitve občinskega odbora. Priprave za te volitve so bile take, da jih še v mestih ne poznajo tako hudih, seveda od klerikalnih privržencev. Že dva meseca ni bilo po mavški občini miru ne po dnevi ne ponoči. Če je človek le šel na cesto, že je srečal Kuralta, Zavrla, Brezarja, Volarja, Južnovca, Govekarja, Urhovca ali kakega družega klerikalnega agitatorja. Ni toraj čuda, če so zmagali v tretjem razredu s 66, oziroma 64 glasovi, proti 60 našim glasovom. V drugem razredu so dobili klerikalci 21 glasov, mi pa 18 glasov. Trije naši volilci drugega razreda so prišli prepozno na volišče (imena na razpologo). Drugi razred je imel tedaj enako glasov. Prvi razred je volil samo klerikalno, ker se naši niso udeležili volitve. Volilcev je v prvem razredu 27. Klerikalci so dobili 13, oziroma 14 glasov. Tedaj komaj — komaj polovico. Na to svojo zmago klerikalci ne morejo biti popolnoma nič ponosni, ker so zmagali le z nekaterimi „Judeži“ ki so nam odpadli zadnji trenotek. Da črnih gospodov ni manjkalo, se razume samoobsebi. Prišli so domači gospod Tine Klobuc, ki so imeli samo tri odbornike v glavi, na četrtega se pa niso mogli spomniti. V sredi naših krščanskih mož smo zapazili tudi župnika Brenčeta in Preske. Prišel je volit — srečni Mavčani, čudite in radujte se! — za škofa Antona Bonaventuro. Imel je pooblastilo s podpisom prevziščenega. Pač redka čast za Mavče! Čudno se nam je zdelo, da Brence ni nič protestiral, ko je videl, da nese Govekar klerikalnim ovčicam dva litra žganja, saj je on vendar strasten nasprotnik alkohola. Prišel je tudi smleški kapelan; ne vemo, ali iz radovednosti ali za priganjaca. Volil, vemo da ni nič. Če omenimo še smarskega gospoda, pa imamo štiripetersno deteljco skupaj. Izprevideli smo, da je tisti, na kogar se spravijo

klerikali s svojo jezo in svojim sovraštvom, res skoro že na tem svetu «ferdaman». Pa, gospod urednik, ne mislite, da smo popolnoma pogoreli, saj bomo se popravili, kar so klerikali zagrešili. Vidimo se zopet pri velični! Drugič pa «sreča junaska»!

Predavanje «Akademije» v Kranju. Predavanje, ki ga je priredila «Akademija» dne 1. aprila t. l. v prostorih slovenskega bralnega društva, je prav dobro uspelo. Predavatelj g. dr. Dragotin Lončar je predaval o «delavskem vprašanju», kateri tema je bil kakor nalašč za sedanje razmere. Izčrpal je posamezne dele te snovi ter nam obsirno razjasnjeval pomen tega vprašanja. Jasno in razumljivo je prešel iz stare dobe v srednjo in novo ter dokazal konečno, kako velik faktor je delavstvo poleg kapitalistov. Dokazal je, da je delavsko vprašanje aktualnega pomena in da mora priti do rešitve, ker to že zahteva tok časa in napredka. Gosp. predavatelju smo prav hvaležni za to predavanje, ki je bilo prvo predavanje «Akademije» v Kranju, in želimo le, da bi imeli priliko v kratkem slišati nadaljevanje tega vprašanja. Predavanja se je vdeležilo okoli 70 poslušalcev vseh strok. Pogrešalo se je pa pri tem žalibog večinoma onih, katerim je bilo takorekoč naperjeno to predavanje, namreč rokodelcev. Opozarja se torej, da se v prihodnje vdeležo gotovo predavanja ter mnogoštevilneje, ker bralno društvo namerava v kratkem naprositi «Akademijo» za zopetno predavanje, ki se bo pa vršilo na nedeljo popoldne. — Odbor bralnega društva je storil svojo dolžnost. Upeljal je predavanja po «Akademiji», s katerimi se ljudstvu bistri duh in se s popularnimi predavanji seznanja z raznimi strokami vede. Začetek je toraj dovoljen v vsakem pogledu. Toraj lepogumano in vztrajno na plemenito delo!

Osebnih napadi se v dno dase gabijo «Slovenčevemu» novičarju. Saj tako nekako je dal pred kratkim razumeti, kar ga pa prav nič ne ženira, da C. Pirca vsako soboto napada na najpoglednejši način. Ker mu ne more ničesar nečastnega očitati, pa namigava in strelja nanj z nenabasanim revolverjem. Da je le revolver! Zadnjič je vprašal Pirca, koliko kilometrov je do Senturske gore in koliko stane približno taka «rajža». Kakor je Pirca sicer postrekljiv, vendar ne more odgovoriti na to vprašanje, ker v svojem življenju ni bil še nikdar na Senturski gori. Po našem mnenju bi dopisnik-suplent mnogo pametnejše storil, ako bi se brigal za svoje zadeve. Če pa že ne more opustiti osebnosti, naj prične pri samem sebi in naj nam n. pr. pove, na kak način uveljavlja doma § 91. državljanskega zakonika, kako se poučuje na gimnazijski telovadbi in koliko se plačuje tistim, ki predtelovadijo. Za danes samo toliko.

Narodna čitalnica v Kamniku priredi v nedeljo, dne 9. aprila 1905 v društveni dvorani dramatično predstavo «Stari Ilija». Izvirna narodna igra s petjem in treh dejanjih. Spisal I. Borštnik. Po predstavi prosta zabava. Začetek ob 8. uri zvečer.

Izkaz posredovalnega odseka slovenskega trgovskega društva «Merkur» išče se: 2 pomočnika špecerijske stroke in 3 učence za Ljubljano, praktikant za Kranj, kontorist za

Celje in 4 pomočnike mesane stroke za delo. — Službe išče: 3 pomočniki manufakturne stroke, pomočnik špec. in želez., 3 pomočniki špecerijske, pomočnik galanterijske, 19 pomočnikov mesane, 3 kontoristi, kontoristinja in učenka.

Roparski napad na poštni voz. Med Odžakom in Racmilčičem pri Segedinu se je izvršil 21. p. m. predrzen roparski napad na poštni voz in postiljona Petra Ivančiča, ki je prešel pri večernem vlaku v Odžaku običajne poštne pošiljatve ter 24.000 K v denarju. Izven vasi so stopili pred voz trije mošje ter zaprosili postiljona, da jih vzame na voz. Ker je Ivančič po svojih predpisih prošnjo odbil ter osvrknil konja, da pride iz bližine sumljive družbe, tedaj je skočil eden moš na voz, a druga dva sta začela iz revolverjev streljati na kočijaža in konja. Ivančič je strel hudo zadel v pleča, ustrejen je bil tudi en konj, pa tudi ropar, ki je bil na vozu. Tovarisa sta ga nazareč po neprevidnosti zadela. Roparja sta zadetega tovariša vzela s sabo. Postiljon se je z nepoškodovanim konjem vendar pripeljal do bližnje vasi, kjer je napad naznanil orožnikom. Roparja sta izginila brez sledu.

Gospodarstvo.

Zasaditev novih sadovnjakov.

Z veseljem opažamo, da zasade Gorenjci od leta do leta več sadnih vrtoč ali sadovnjakov. Širijo se že zunaj bivališč in vasi, kamor si se pred kratkim časom ni upal nihče saditi. To je tudi prav. Ako imamo zasajene prave vrste, dobimo za sadje lepe denarje in lahko ga spravimo v denar. V času, ko mora gledati posestnik na vsak krajcar, zasadiji je vsak prazen prostor z rodovitnimi drevesi, da se dobi od tistega prostora kak dohodek. Opažamo pa, da marsikdo z dobrim namenom zasadi kak prostor, vendar se potem nič ne zmeni za drevje, tako da en čas drevo životari, a nazadnje popolnoma opesa in se posuši. Zato se sliši govoriti semintja: «Meni drevje noče rasti, moj svet ni zanj» i. t. d. Do tega pa ne pride, da je temu sama varok. Napačno je zasajati vrtoče kar tjavendan, brez vsake simetrije, da se vidijo drevesa kot stari invalidi pri kaki paradi! Nekateremu se ne ljubi, drugi ne zna lepo zasaditi v vrsto.

Kako se na novo sadovnjak lepo, v vrsto ali simetrično in drevo pravilno vsadi, naj služijo sledeče vrstice:

Prej vsem, če hočemo zasaditi kak prostor, vedeti moramo, kako daleč narazen bomo sadili drevo od drevesa. S prav redkimi izjemami sadimo pri nas sadna drevesa pregosto: Primerna oddaljenost bi bila za hruške 9 do 10 m, za jabolka zadostuje 7 do 9 m, češplje, kjer se sade 4 m, in ravno toliko tudi zadostuje za prtilično drevje (evergelni). Videti moramo v duhu doraščeno drevo, ne pa malo, kakršno šele sadimo. Ako je pregosto vsajeno, kmalu raste veje druga v drugo, nastane gostota in pod vejevjem tudi trava ne vspeva.

* * *

Mešana hranilnica v Kranju. V mesecu marcu 1905 je 430 strank vložilo 157.638 K 02 vin., 344 strank dvignilo 78.996 K 45 vin., 5 strankam se je izplačalo posojil 13.800 K — vin. Stanje hranilnih vlog 3.709.849 K 29 vin. Stanje posojil 2.042 K 668 10 vin. Denarni promet 357.701 K 95 vin.

Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki. V mesecu marcu 1905 je 124 strank vložilo 26.535 K 55 vin., 80 strank je dvignilo 16.624 K 84 vin., 3 strankam se je izplačalo posojil 5.500 K — vin. Stanje hranilnih vlog 594.652 K 12 vin. Stanje posojil 556.214 K 91 vin. Denarni promet 61.231 K 79 vin.

Mešana hranilnica v Radovljici. V mesecu marcu 1905 je 275 strank vložilo 66.981 K 14 vin. 221 strank vzdignilo 49.270 K 97 vin. 12 strankam se je izplačalo posojil 15.320 K — vin., denarni promet 234.657 K 46 vin.

Volitve v Mavčah.*)

Klerikali v Mavčah držali so zbor, kako spraviti Novaka raz županjski stol. Nekateri med njimi so celo stlenili, žrtvovati vse v najhujši stii. Doseči to ni bilo lahko, mogoče je bilo le z versko močjo. Kolovratil naš Kurat je noč in dan dolga dva meseca tuhtam; na svojo stran volilce beračil, veliko pomoč; župnika sebi vlačil. Od Gasteja do Medvod so hudo agitrali, pa na mnogih krajih kofite pobiral, in drugih agitatorjev se nebroj neprénehoma lazi! si videl okoli; cel teden in pred volitvijo tisti dan klerikalnih agitatorjev nihče ni bil zaspan. Se tisti ta mali Volarjev Tone je bil dobre in židane volje, župnika in Kurata okoli je vozil, ljudem in volilcem je hudo grozil po Zbiljah, Pračah, na Jami in Greg, da Novaka županom voliti je greh, ker ta bo pohrustal duhovnike vse, kakor zajca kako lačno lovsko pse. Ustrelil se tega je snileš kupina; na pomoč priskočil župnik Kalan, prifrčal se Brencelj tam doli iz Preste, na Jamo je volil, da tudi to veste; iz Smartna namestnik Alojz se je s Krcnom pripeljal na voz, veleposvetnik na Gastej Smid Luka s klerikalno močjo za udar paš upa, da vrtejo župana Novaka v stran, ki pa zakupa lova njemu ni bil udan. Tudi izprobenjenega Pavlusa beseda pri agitaciji je bila velič ga pomena, je izprobenjenec trdovratne ljudi, da bi nasprotni Novaku šli. Mavčijski župnik Tine Klubus je med volitve prišel na okus, nagovarjal ključarje in druge ljudi, da pri volitvi bi vdani mu b'li. In tudi župan Franceta Oblaka pri občinski volitvi mnogo pomena, žegen pri njem je doma, saj za duhovni dva brata ima in tretji brat Jur je tudi volilec, prav ta najmanjši 13 vinarški piheč! Tudi iz Besnice Medved Pokorn za našo volitev je «znucač» par škornj, ta naše volitve na piko je vzel, ker lep je, pri ženskah je srečo inedi. Da, c'lo škof naš Bonaventura: je mišlj, da bliša se huda ura, za vero v Mavčah se silno je bal, zato je svoj glas v Mavce poslal. Vse sile so bojni namestnik napeli, dolgo pred volitvijo agitiral začeli; da mora se strelti liberana trdnjava: Port Artur Novak, če odlomi se glava!

* Nek hudomušneš, priprost kmetaki fant nam je poslal to pesem o občinskih volitvah v Mavčah. Beseda ni tako gladka in oblika tako dovršena, kakor recimo v dr. Debečevih knjižicah, zato je pa vsebinsko boljša.

Zelodčne bolezní navadne slabosti, vztrigovanje, pomanjkanje apetita, zaprtost, zygaa, krč in nervoznost provzročajo, ako se jih zanemarja, praruno okrat neizmerne težave. Zdravniška pri-znanja in 60.000 zahvalnih pisem priporočajo v enakih slučajih Fellerjevo rabarbara-kroglice z znanko «Elsa-kroglice». 1 zavoj, 6 školjke stane le 4 K ter se naroča pri E. M. Fellerju, Stubien, Elsin trg št. 56, Hrvasko. Igotam se dobi tudi 12 malih ali 6 drobnatih steblenic 54-1 za ceno 5 kron, Fellerjeva rastlinska — zdravstvena tekočina z znanko:

Feller Elsa Fluid

Tedenski sojm v Kranju dne 3. t. m.
 Prignalo se je glav 183 goveje živine, 10 teleta, 15 prašičev, — ovac, — koz, — bus 50 kg pšenice K 10-50, prosa K 9-50, rž K 9-50, oves K 8—, ajda K 8-50, krompir K 3-50.

Desetletnica podružnice R. A. Smekala v Zagrebu. Dne 1. aprila 1896 je otvoril tvorničar gasilskega in gospodarskega orodja g. R. A. Smekal v Smichovem pri Pragi svojo podružnico in skladišče svojih proizvodov v Zagrebu ter poveril vodstvo te podružnice našemu rojaku gospodu Francu Samsu, rodom iz Kosez pri Ilirski Bistrici. V prvi vrsti je začela podružnica delovati v Hrvatski, hrvatska društva in občine so začele kupovati svoje gasilske potrebščine izključno le pri tvrdki Smekal. Vsaka došla brigalnica se poizkuša v navzočnosti zastopnika gosp. Samse po poizkušenem strokovnjaku tajniku hrvatske gasilske zveze, gospodu Mirku Kolariću, in sicer na licu mesta, v navzočnosti dotičnih gasilcev in občinskih zastopnikov. Vendar se delovanje podružnice ni omejilo samo na Hrvatsko, temveč raztegnilo po Kranjskem, Štajerskem in Primorju. Gospod zastopnik ni ždel v svoji prodajalni, temveč podal se je med ljudstvo, kjer je le slutil, da se snuje novo gasilno društvo ali kjer je že obstoječe društvo rabilo kako novo orodje. Društvom je priporočal ne samo umestno pripravno orodje in opravo, temveč šel je zlasti novim društvom na roko s tem, da jim je sestavljal prošnje za podpore in ko je orodje došlo, je posamezne brigalne sam razkazoval in jih v navzočnosti občinstva preizkušal in pokazal njih delovanje. V teku deset let, kar deluje podružnica pod tako spretnim vodstvom, nabavilo si je do 70 kranjskih društev več ali manj potrebnih pri isti in so bila dobro postrežena, osobito kar se tiče plačila, so pogojno izredno ugodni in ni se še čulo o sitnih in nadležnih izterjanjih. Gospod tvorničar Smekal sme biti ponosen in si sme v srečo šteti, da ima tako vrlega zastopnika, dočim se o prejšnjih potnikih ni moglo pohvalno izreči, ker so le prepogostoma usiljevali za kak kraj popolnoma nepripravno orodje in so tvrdki s tem le škodovali, mesto koristili. Samsa je pa s svojim trudom pridobil tvrdki dobro ime, ki ga tudi zasluži ter ga ima med Čehi in Moravani. Sedaj dobro poznata tvrdka Smekalova bode imela še lepo bodočnost pri Jugoslovanih, ako bode vedno pošiljala solidno blago v dežele, s kojim se zamore nje zastopnik lahko povsod pokazati, ne boječ se konkurence in ljudstvo jo bode z veseljem podpiralo.

Listnica uredništva.

V Kropel Postanega dopisa ne moremo priobčiti, ker je gospica poštna upraviteljica bila opravljena odkloniti stari denar. Tak denar lahko zametate samo še pri avstro-ogrnki banki na Dunaju.

Vila

na Primskovem pri Kranju
 v bližini sole, s štirimi sobami, krita s ploščami, sadnim vrtom, ki je ograjen z živo mejo, se proda pod zelo ugodnimi pogoji. Hiša je pripravna tudi za vsako kupčijo, kakor tudi za kakega upokojenca. Plača se lahko samo nekaj. Več se izve pri gospoj M. Blagne na Primskovem.

Loterijska srečka dne 1. aprila t. l.
 Trst: 11 9 28 56 81

Pokusite! Vzorek dragovoljno!
Vydrova žitna kava
 Poštna 5 kg. pošiljka 114 K 50 h franko!
„DOMACI PRIJATELI“
 vsem odjemalcem zastoj pošiljani mesečni.
Vydrova tovarna žitne kave Praga-VIII.

V kratkem izide knjiga o „Osebnih dohodnini“

obsegajoča zakonska določila o osebno-dohodninskem davku z obširnimi pojasnili, naknadnimi odloki in važnejšimi razsodbami upravnega sodišča glede tega davka, kakor tudi razne vzorce za napovedi, hišne izkaze i. t. d.

Uredil in sestavil **Valentin Žun**, c. kr. davčni nadzornik.

Naročila se sprejemajo že sedaj pri založniku **g. Ivanu Pr. Lampretu**, tiskarju v Kranju. Cena knjige K 1-20, s poštnino vred K 1-30.

Slavnega lekarnarja in fizika dr. G. Schmidta

ušesno olje

hitro in temeljito odstranjuje perijodično gluhosto, tok iz ušes, šumenje v ušesih in slab sluh tudi v slučaju zastarelosti. — Steklenica z navodilom o uporabi stane 4 K. — Dobiva se v lekarni „pri črnem orlu“ v Celovcu, Novi trg. 88-2

Zahvala.

Podpisani odbor „Meščanske godbe v Kranju“ si šteje v prijetno dolžnost, zahvaliti se tem potom cenjenemu meščanstvu za mnogobrojni obisk koncerta, kateri se je vršil dne 2. t. m., dalje cenj. pevskega zboru „Narodne Čitalnice“ za prijazno sodelovanje in „Gorenjskemu Sokolu“ za brezplačno prepuščitev dvorane.

Preplačila vstopnine, kakor tudi prispevki, katere je odbor prejel oziroma še prejme, se bodo svoječasno izkazali in hvaležno potrdili.

Proseč in računajoč na blagohotno podporo someščanov, v pokritje stroškov za nove, jako potrebne uniforme, se priporoča

odbor meščanske godbe.

Za odbor:

Rudolf Fibroust
 tajnik.

Ferd. Hlebs
 predsednik.

Pozor!

Odda se v Kranju v najem lepa, svetla

prodajalna

s stanovanjem, pripravna za kakega rokodelca, posebno za kakega krojača.

Kje? pove upravnistvo „Gorenjca“.

Pravi ribniški semenski fižol, gorenjsko repno seme, lucerno in domačo deteljo, vsa travna in vrtna semena,

zanesljivega kaljenja, kakor tudi

douški mavec

(gips) 48-1

kemično preizkušen in priznано najboljši prodaja

R. & E. ROOSS

trgovina z deželnimi pridelki v Kranju.

Ob času kupuje in prodaja vse vrste žita in deželne pridelke, kakor tudi krompir, suhe gobe, smrekove sterže i. t. d.

Zahvala.

Za preserene dokaze sočutja povodom smrti gospoda

Andreja Logar-ja

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo predragega rajnika k večnemu počitku bodi tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najiskrenejša zahvala. 51

Žalajoči ostali.

Razglas.

Mestno županstvo v Radovljici naznanja, da jec. kr. deželna vlada v Ljubljani z odlokom z dne 29. marca 1905 št. 6019 dovolila, da se preloži letošnji letni in živinski

semenj

od 25. na 20. april

t. j. na veliki četrtek. 51-1

V Radovljici, dne 7. aprila 1905.

Županstvo.

Nekaj voz lepe

otave in sena

se odda.

Kje? pove upravnistvo „Gorenjca“.

58-1

Proda se

iz proste roke mlin in žaga v Predosljih št. 13 pri Kranju.

Več se izve pri G. Erženu, notarskem uradniku v Kranju. 87-8

Singerjevi šivalni stroji.

Original Singer šivalni stroji so vzorni v konstrukciji in izvedbi.
 Original Singer šivalni stroji so neutrpljivi za obrt in domačo rabo.
 Original Singer šivalni stroji so najbolj razširjeni v tovarniških obratovih.
 Original Singer šivalni stroji so neprekosljivi glede trpežnosti in zmožnosti.
 Original Singer šivalni stroji so posebno pripravni za moderno umetno vezenje. Brezplačni poučni kurzi za vse domače šivanje in za moderno umetno vezenje Svila za vezenje v vseh barvah v veliki izbiri v zalogi. Elektromotorji za posamezne stroje za domačo porabo.

Singer Co. šivalni stroji, deln. družba
 Ljubljana, sv. Petra cesta št. 4. 7-8

Naznanilo.

Usojam se slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da sem **prevzela** na svoje ime že več let

v Kranju, Pod mestom št. 14 obstoječo

trgovino s špecerijskim in galanterijskim blagom

katero bom vodila neizpremenjeno naprej.

Poleg vedno svežega špecerijskega blaga zlasti priporočam svojo veliko zalogo **otroških vozičkov od 9 K naprej**, kakor tudi veliko izber palic za gospode, raznih gumbov in žepnih nožičkov.

Potrudila se bom svojim cenjenim odjemalcem postreči v njih popolno zadovoljnost in pričakujem njih daljne naklonjenosti ter beležim

45-2 z odličnim spoštovanjem

Magda Rant.

Obenem priporočam svojo **gostilno pri kolodvoru v Kranju**, koder se toči pristno vino in vedno sveže pivo. Za gorka in mrzla jedila je vsak čas najbolje skrbjeno.

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

kateroga plačuje hranilnica sama.

1 8

Stanje vlog K 3.631.207,72. Stanje hipoteknih posojil K 2.036.421,91.

Hamburg-Amerika

150-21

Iz Ljubljane v

Novi York

z dobro prasto hrano.

Odhaja se iz Ljubljane vsak **ponedeljek, torek in četrtek** v tednu.

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo **6 dni**. Pojasnila po večkrat brezplačno.

Zastopnik:

FR. SEUNIG, Ljubljana, Dunajska cesta 31 (zraven šrangé).

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neskodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak **komad** ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

119-40

Dobiva se povsod!

JURIJ SCHICHT

Ustje
(Česko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

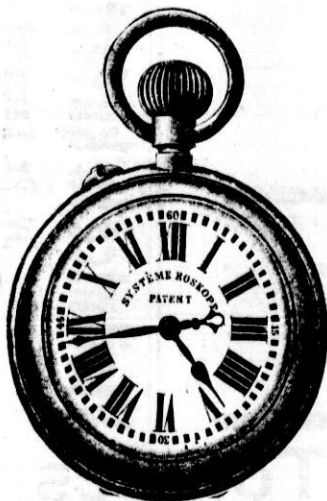
Ustje
(Česko)

H. Suttner

urar v Kranju

priloga svoje izborni zalogo ur, zlač-
nine in srebrnine po najnižjih cenah.
Ceniki zastoj in poštnine prosto. Raz-
posilja se na vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont. roskopf, želez-
ničujem dobro poznana, najtrpežnejša
in natančna ura, prav fino koleseje. Pokrov
stanovitno bel gl. 3-75, najfinejša zna-
ka, gl. 6-50. 114-40

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima
v zalogi tudi vse predmete te stroke
lastnega izdelka. Vodja podružnične za-
loge pohištva prve kranjske mizarske
zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovani z zlato svetinjo in častnim križcem
v Parizu dne 28. februarja 1904. 136-30

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernove ulice št 9

Velika zaloga izgotov-
ljenih oblek

za gospode, dečke in otroke.

Konfekcije za dame.

Solidno blago 44-3

po čudovito niskih cenah.

Ceniki se razposiljajo zastoj in poštnine prosto.

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor
tudi kipe, vaze in druge glinaste iz-
delke v vseh barvah, trpežne in cene
priloga 93-44

prva in največja tovarna
peči in glinastih izdelkov

Avgust Dreise

v Ljubljani.

Zobo- tehnični atelje

Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile kore-
nine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka
kakor tudi zlata, dalje vravnalnice in
obturatorji se izvršujejo po najnovejših
metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu
in cementu kakor tudi vse zobozdrav-
niške operacije izvršuje tu specializist.
Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Stomškovice ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko kličavničarstvo.

Zično omrežje na stroji, ograje na miro-
dvoru, obmejno omrežje, večna vrata, bal-
koni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Specialiteta: 103-44

valjični zastori (Rollbalken).

M. Podkrajšek

System Ballo

frizer

Za dame in go-
spode. Ljubljana,
sv. Petra c. 35
priloga za
gojitev las in
za umivanje
glave svoj
zdravniško pri-
poročeni gor-
ko in mrazlo
zračni sušilni
aparati. Suši
brez nadležne
vročine. Ne
provzročuje
skrčenja las
Vpliva dobro
na pospeševa-
nje rasti las.

Dalje se izvršujejo vsakovrstna dela iz las.
Oddelek za dame s separatum vhodom.

Posamezne številke „Gorenjca“

prodajajo po 10 vin. v

Ljubljani g. A. Kališ, trafikar, Jurčičev
trg 3;

Škofji Loki g. M. Žigon, trafikar, glavni
trg;

Seloh nad Škofjo Loko g. Jos. Bernik,
posestnik in mizar;

Radovišci g. Oton Homann, glavna
trafikar;

Hrušci g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici g. M. Grobotek,
trgovec;

Kamniku g. Marija Ažman, trafikar.

Učenca

za pekovski obrt se sprejme takoj.
Več se izve v upravnistvu „Gorenjca“. 32-6

Prodado se pod ugodnimi pogoji dobro
ohranjene 42-3

citre.

Več se izve v upravnistvu „Gorenjca“.

Kupujem in prodajam

vsakovrstne stare stvari. — Knjige vezem ce-
nejše kakor vsak drugi. 20-4

Pavel Bizjak
v Kranju št. 118.

Proda se dobro ohranjena 43-3

sokolska obleka

Kje, se izve v upravnistvu „Gorenjca“.

Kranj, 24. sušca 1905.

Trgovsko obvestilo.

Slavnemu kupujočemu občinstvu
usojam si naznaniti, da sem 15. t. m.
v kupnem potu prevzel

trgovino
z mešanim blagom

od g. J. Peressinija v hiši g. Adolfa
Kreuzbergerja v Kranju št. 35

Potrudi se bodem vsekakor, da
zadovoljim častito občinstvo s finim
blagom in primerno niskimi cenami,
kar bodem s pomočjo dokaj obšir-
nejšega trgovskega prometa ten: lažje
uvaževal.

Proseč p. n. odjemaloc, da blago-
vole tudi meni nakloniti svoje za-
upanje, katero so iskazovali napram
omenjeni trgovini, belekim

z velesposodarjem

41-3

Adolf Pečjak.

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Žalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištvva vsake vrste v vseh cenah. Ogle dala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Specijaliteta: Gostilniški stoli.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

97-45

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 glđ.

Za spalno sobo od 180 glđ. naprej. Divan z okraski.

Specijaliteta v nevestinih baiah. Veliki prostori, priključno in v l. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo; postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obe-šalnik, miza, sten-sko ogledalo.

Vizitnice in koverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Izšla je

„Dobra kuharica“

spisala Minka Vasičeva

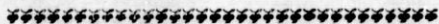
v založništvu Lavosl. Schwentner-ja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhne, ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in končno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige.

10-24

Krojaški salon za gospode

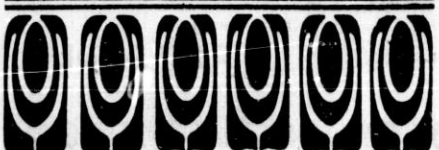
Ivan Magdić

Ljubljana, Stari trg 8

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovjših žurnalnih iz najmodernejšega in najboljšega tu-zemskega in inozemskega blaga.

Uniformiranje in zaloga potrebščin za Sokole.

221-16

Izdaja konsorcij «Gorenjca».

Seydlin

Najbolje za zobe.

Dobiva se v lekarni g. K. Šavnika v Kranju.

Imam v kleti

25-8

več sto hektolitrov

pristnega belega in črnega vina, nekaj line rakije in brinovca ter namiznega olja lastnega izdelka.

Vse solidno postavljeno tudi v moji posodi na tukajšnji državni kolodvor po primerno nizki ceni.

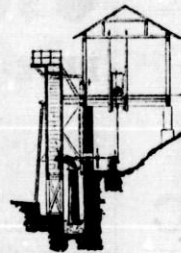
Ivan Pujman

posestnik in trgovec, Vodnjan-Dignano (Istra)

Odgovorni urednik Andrej Sever.

G. Tönnies

104-45

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna v Ljubljani priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga

121-27

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

He, prijatelj!

27-7

Kje kupuješ to barvo? Kakor razvidim, je jako dobra, krije ter suši in se tudi veliko lahko ž njó pobarva!

Glej, glej! Ako greš v Kranj od velike cerkve po glavnem trgu proti Pungratu nasproti novo zidane hiše gosp. Bedenka, pri

I. Wohlgemuthu

jo dobiš vsake vrste pravega domačega izdelka, brez vsake zmesi (Schwerspatt), kakor se nahaja v nekaterih tovarniških barvah, tako da delo lahko izvršiš lepo, dobro ter poceni.

Le notri pojdi, ti žal ne bo, ako bi ti pa le prav ne b'lo, saj greš ven lahko.

Lastnina in tisek Iv. Pr. Lampreta v Kranju.